

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 008430 13 Квлз
Бања Лука, 11.06.2013. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић, Сенада Тице, Стаке Гојковић и Биљане Томић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђених Д. В. и М. Д. због кривичног дјела неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости који је поднио бранилац осуђеног М. Д., адвокат др М. М. из Б. Л., против правоснажне пресуде Врховног суда Републике Српске број 11 0 К 008430 13 Кж 3 од 26.02.2013. године, у сједници вијећа одржаној дана 11.06.2013. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев за заштиту законитости се одбија као неоснован.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 008430 12 К од 14.12.2012. године, оглашени су кривим Д. В. и М. Д., због кривичног дјела неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС) и осуђени на казну затвора у трајању од по 2 (двје) године.

Одлучујући о жалбама бранилаца тада оптужених Д. В. и М. Д., Врховни суд Републике Српске је пресудом број 11 0 К 008430 13 Кж 3 од 26.02.2013. године, одбио као неосноване жалбе, те потврдио наведену пресуду Окружног суда у Бањој Луци.

Против наведене пресуде Врховног суда Републике Српске, бранилац осуђеног М. Д. је благовремено, поднио захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: захтјев), због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12, у даљем тексту: ЗКП РС), са приједлогом да се правоснажна пресуда преиначи тако што ће се уважити жалба и осуђени М. Д. ослободити од оптужбе или да се обе пресуде укину, или да се укине само другостепена пресуда и предмет врати на ново одлучивање.

Републички тужилац је поднеском број Т13 КТЗ 00011497 13 од 04.06.2013. године, предложио да се захтјев за заштиту законитости одбије као неоснован.

Приликом одлучивања о захтјеву овај суд се, у смислу одредби члана 354. ЗКП РС, при испитивању правоснажне пресуде ограничио само на оне повреде закона на које указује подносилац захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Одредба члана 350. ЗКП РС прописује да се овај ванредни правни лијек може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона и повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) овог закона (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. овог члана. Тим ограничењима је искључена могућност улагања овог правног лијека ако није кориштено право побијања пресуде жалбом, као редовним правним лијеком, а када су у питању означене повреде материјалног и процесног закона, на ове основе побијања пресуде се није могуће позивати у захтјеву ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку). Коначно, ограничењем прописаним у ставу 3. истог члана, се искључује могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда Републике Српске донесене у трећем степену.

Захтјевом се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, која се огледа у повреди права на одбрану, тврдњом да се пресуда Врховног суда Републике Српске, па с тим у вези и пресуда Окружног суда у Бањој Луци, заснива на незаконитим доказима - исказима свједока М. М. и Д. К. из истраге, које су дали у својству осумњичених. Захтјевом се истиче да се не могу доводити у везу искази ових свједока датих на претресу пред првостепеним судом, са њиховим исказима из истраге, када су имали својство осумњичених лица, обзиром да су били у потпуно различитим процесним улогама, јер као осумњичени имају право да се бране на начин за који сматрају да је најповољнији за њих, укључујући и изношење неистина, док када се саслушавају у својству свједока, морају бити упозорени да давање лажног исказа представља кривично дјело. Због тога, подносилац захтјева сматра да су искази свједока М. М. и Д. К. из истраге, дати у својству осумњичених, незаконити докази и да су се морали издвојити из списка.

Дакле, захтјевом се поставља теза да је у поступку доношења правоснажне пресуде повређено право на одбрану осуђеног на начин што се пресуда заснива на незаконитим доказима.

Супротно таквом ставу, ово вијеће налази да нема основа за тврдњу, изнесену у захтјеву, о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка која се манифестује у облику повреде права на одбрану, усљед прихватања и заснивања пресуде на незаконито прибављеним доказима.

Наиме, повреда одредаба кривичног поступка у облику заснивања пресуде на доказу на коме се по одредбама овог закона не може заснивати пресуда предвиђен је у члану 311. став 1. тачка з) ЗКП РС и исти не представља законски

основ за подношење овог ванредног правног лијека, нити се оваква мањкавост пресуде (и у случају да је пресуда захваћена таквом повредом поступка) може подвести под повреду права на одбрану, с обзиром на то да повреда права на одбрану манифестује посебан облик битне повреде одредаба кривичног поступка предвиђен у члану 311. став 1. тачка г) ЗКП РС. И поред тога, ово вијеће наглашава да искази свједока М. М. и Д. К. из истраге, дати у својству осумњичених, нису незаконити докази, обзиром да изјаве ових свједока, дате у истрази су кориштене приликом унакрсног испитивања од стране тужиоца на главном претресу, а на начин прописан одредбом члана 288. ЗКП РС. Околност да су ови свједоци имали статус осумњичених приликом давања изјаве у истрази, ни у ком случају не значи да се те изјаве не могу користити, на начин прописан одредбом члана 288. став 1. ЗКП РС, јер ова одредба прописује да су искази дати у истрази дозвољени као доказ на главном претресу и могу бити кориштени приликом испитивања лица, што значи, без обзира на њихов статус који су имали приликом давања изјаве, односно, без обзира да ли су изјаву дали у својству свједока или осумњичених. Сасвим је друго питање оцјена вјеродостојности исказа датог у својству свједока или осумњиченог. Одсуство законске обавезе да се говори истина, постојање интереса да се ублажи или избјегне властита кривична одговорност, свакако, поред осталих чињеница, су од значаја за одређење суда да ли ће поклонити вјеру исказу свједока коју је дао у својству осумњиченог у истрази. Међутим, приговори таквог карактера се односе на оспоравање правилности чињеничне основе правоснажне пресуде, па обзиром да погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање не представља законски основ за подношење захтјева за заштиту законитости, то су ирелевантни приговори таквог карактера при одлучивању о овом правном средству.

Захтјевом се такође указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, тврдњом да побијана пресуда Врховног суда Републике Српске нема аргументовано и ваљано образложење навода одбране изнесених у жалбеном поступку.

Оцјењујући предње наводе подносиоца захтјева, ово вијеће налази да су они неосновани, јер је побијана другостепена пресуда Врховног суда Републике Српске, насупрот тврдњи захтјева, дала ваљане и детаљне разлоге у образложењу за оцјену неоснованости свих жалбених приговора и то како оне које се заснивају на тврдњи о почињеним битним повредама одредаба кривичног поступка, тако и оне које се односе на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стања, па с тим у вези и оне које се односе на оцјену вјеродостојности исказа свједока М. М. и Д. К.

Из наведених разлога овај суд налази да је захтјев за заштиту законитости неоснован, па је исти, у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС, одбијен као неоснован.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић